

der med meest Fordomsfrihed kan see paa disse Forhold, kom til at regne ud i Penge, kom til Capitelstaxer og Tiender, om de gave 100 Rd. paa det ene Sted og 120 Rd. paa et andet Sted, og kom til at overveie, om ikke Dernes Geistlige bleve stillede bedre end Syllands. Alt dette Brøleri — jeg bruger kun dette Udtryk, fordi den ærede Rigsdagsmand ved at omtale en anden Sag har brugt det samme — undgaaer man ved en almindelig Lønningslov; saa er der ikke Spørgsmaal om Capitelstaxer og deslige, men saa veed Enhver, som søger et Embede, hvad han vil faae, medens han her som sagt er afhængig af Capitelstaxer og mange andre Forhold. Jeg har i Kirkecommissionen ladet mig afholde fra at tale nærmere om disse Pengeforhold; thi det forekom mig, at Kirkecommissionen skulde have højere aandelige, religiøse Spørgsmaal for Øie og ikke fordybe sig i Capitelstaxer osv.; men Fleertallet har ingenlunde fundet, at det var for lavt for dem at fordybe sig netop i disse Spørgsmaal. Derfor dette Forslag skulde gaae igjennem, saaledes som det her foreligger i sit Grundlag — thi at det kan forandres i en og anden Retning, har for mig slet ikke nogen Betydning — er det vel saa, hvad min nuværende høitærede Nabo tilhøre (Gad) igaar bemærkede, at det i sin Tid kunde forandres, han har Ret deri, men der vil ganske vist gaae mange Tider hen, inden vi, naar vi først have slaet dette fast, ville komme til at gjøre nogen Forandring deri. Derfor beder jeg de ærede Herrer, forinden de sige Ja til dette Forslag vel at overveie, om vi ved at modtage dette virkelig kunne siges at komme til den sandeste, retteste og rigtigste Afgjørelse af Sagen for kommende Tider. De Herrer, der ansee denne Afgjørelse for den sandeste, retteste og rigtigste, gjøre Ret i at vedtage Forslaget, men de Herrer, der ikke have denne Mening, burde betænke sig paa at stemme derfor. Det ligger jo nær at sige, at det er et lille Fremskridt, som man bør tage imod; men tager man imod det, saa flyder man derved ethvert følgende Fremskridt ud i en Tid, hvis Længde man ikke kan beregne. Jeg skal ikke udtale mig om, hvorledes Be-

folkningen, navnlig Tiendeyderne, ville domme om dette Spørgsmaal, thi vi sidde jo her saamange, at enhver af os kan bedømme, baade hvad han selv og hvad Tiendeyderne ville sige derom. Jeg troer ikke, at det vil være nødvendigt at spørge Tiendeyderne omkring i Landet om, hvad de mene derom, thi her er jo deres Repræsentanter tilstede, og de ville være istand til ogsaa i dette Stykke at vide, hvad der er Tiendeydernes Mening. Det skulde undre mig, om Tiendeyderne virkelig vare saa forefælede i Tiendeydelsen, at de ville vedblive at have den slaet fast, imedens vi, naar vi lode Indtægten flyde ind i Statskassen, meget hurtigt ville kunne faae en Afløsning af denne Tiende paa en moderat og fornuftig Maade, saaledes at man idetmindste snart kunde slippe for at tale om Præstetiende. Vi maae ogsaa haabe paa at kunne faae en Ende paa Kirke- og Kongetiende. Det hele Tiendevæsen er slet ikke saa godt, at man skal søge at conservere det, men slaer man det fast her, vil man have slaet det fast for en længere Tid for Præstetiendens Vedkommende. Det blev sagt igaar, at en Afgjørelse, hvorved Præsterne ligefrem bleve satte paa fast Pengelsen, og hvorved de Indtægter, som nu anvendes til Geistlighedens Lønning, bleve inddragne, vilde medføre en meget stor Misforholdelse omkring i Landet. Ogsaa dette kunne vi vistnok henstille til enhver især af Thingets Medlemmer at afgjøre, hvorvidt han troer, at det vil vække nogen Misforholdelse. Alt der hos Enkelte vil opstaa Misforholdelse, er ikke Andet, end hvad der skeer ved enhver Reform, Noget, som ogsaa vil skee her; men naar det tillige blev fremstillet, at det var Noget, der var overordentlig betænkeligt og besværligt at gennemføre, da er dette en Betragtning, som jeg ikke kan gaae ind paa, og hvis Rigtighed jeg ikke kan indsee. Dengang vi fik en Regjering, som vilde gaae ind paa, at de juridiske Embedsmænd bleve satte paa fast Løn, viste det sig, at det meget let lod sig gjøre; de Sportler, hverigjennem de dengang lignedes, bleve inddragne i Statskassen, og der blev bestemt en fast Løn for de juridiske Embedsmænd. For end vi fik den Regjering, som gjorde det første afgjørende Skridt hertil, hed det sig